

DARBININKAS

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI
DARBININKAI VIENYKITĖSI!

EINA ANTRADIENIAIS, KETVIRTADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ KOOPERATYVĖS SAJUNGOS ORGANAS

Eina nuo 1915 m.

1925 m. Lapkričio 17 d., antradienis, Nr. 128

Kaina 4 centai

Mass. valstijos valdininkai susiorganizavo

UŽ ALGŲ PAKĖLIMĄ
Massachusetts valstijos valdininkai susiorganizavo iškovojimui algų pakelti. Iš viso valdininkų yra 12,000. Gub. Fuller griežtai priešiasi tiems reikalavimams. Valdininkai susiorganizavo, kai gubernatorius parodė nepalankumą algų pakėlimui.

Gubernatorių išleido į spėjimą valdininkams. Įspėja, kad valdininkai burdamsiesi į organizaciją iškovojimui algų pakėlimo negalį tikėtis iš jo palankumo.

Valdininkų organizacijai vadovauja žymūs valdininkai.

GREIT MEILĖ IŠNYKO
Worcester, Mass.—Oriste Spanieri per teismą pareikalavo atskiro nuo vyro gyvenimo. Ji pasakė, kad jau antroji savaitė po apsivedimo vyras ją spardęs ir bandęs išmesti pro langą.

Teismas jai suteikė teisę atskirai gyventi, o vyras jai mokės po \$9.00 savaitėje.

RADO PRAPUOLUSĮ GAIDĮ

Nashua, N. H.—Prieš tris savaites laike viesulos su sniegu Leo Record'o prapuolė vienas gaidys. Dabar šeimininkė kieme atvožė viena dežę ir po ją besąs pasigestas gaidys. Prieš tris savaites gaidys svėrė 8 svarus. Dabar belikę plunksnos ir kaulai. Bet gaidys besąs vikrus ir rodė džiaugsmą iš išsigelbėjimo.

ILEIS SVIESTA IR SŪRIUS
Meksikos vyriausybė buvo uždraudusi įgabėnimą sviesto ir sūrinių iš Suv. Valstijų. Dabar tą uždraudimą atšaukė.

\$2,500 UŽ GERIAUSIĄ SUMANYMĄ

New York.—Soicety for Prevention of Crime pasiūlė \$2,500 už geriausią sumanyimą, kaip sumažinti piktadarības New Yorke. Konteste gali dalyvauti visi šios šalies piliečiai. Programos turi būti iš apie 2,000 žodžių parašytas.

GAUS DIDELĘ PASKOLĄ

Italijos valdžia nori gauti paskolos sustiprinimui savo liros. Italijos lira dar svyruoja ir neateina į priekarinę kainą. Nori pasiskolinti apie \$100,000,000.

NUOŠIRDUS AČIŲ!

Norwood'o klebonas, gerb. kun. V. Taškūnas, paaukavo "Darbininko" bendradarbių fondui \$5.00. Už nuoširdžią auklą L. D. K. S. centras tariasi didelį ačiū!

UŽ TAKSŲ NEMOKĖJIMĄ
Gettlysburg, Pa.—Dvi moterys Clara Snyder ir Mary Roitzhon tapo suareštuotos už taksų nemokėjimą. Kai buvo suareštuotos, tai užsimokėjo. Viena užsimokėjo \$6.06, o kita \$7.12.

NEPRIĖMĖ DOVANOS
Birmingham, Anglija.—Mrs. W. A. Albright pasiūlė įtaisyti miesto name statulą pagerbimui tu, kurie karometu buvo "eincentious objectors," tai yra atsakė eiti karan delto, kad sąžinė jiems prišinosi. Miesto valdyba atsakė tokią dovaną priimti.

PADEGĖ PAŠTO DEŽUTĖ
Pittsfield, Mass.—Policija tyrinėja pašto dežutės padėgimą. Į dežutę buvo įmestas degantis degtukas. Labai apdegę šeši laišakai.

Atsistatydino Lenkijos ministariai

LENKIJOS MINISTERIAI REZIGNAVO

Varšava.—Lenkijos ministrių kabinetas atsistatydino. Tą padarė delto, kad nesuistatė ministariai delbūdu gelbėti smunkantį zlotą.

NUKRITO NUO STOGO

Cranton, R. I.—Nuo naujai statomos mokyklos stogo nukrito darbininkas ir užsimušė. Jis buvo John S. Norton. Jis su kitais darbininkais smalavo stogą. Kiti darbininkai pamatė jį arti krašto, jį išpėjo. Bet tuoj jį išgirdo šauksmą gelbėti. Ant gatvės žmonės pamatė jį pirštų galais išikibusį į stogo kraštą. Pagelba nespėjo ir jis iš 40 pėdų aukštumos krito ir nukrito ant cementinio šalvygatvio tiesiai ant galvos.

RADO DIDŽIAUSIŲ URVĄ

Is Rusijos pranešama, kad Uralų kalnuose rasta didžiausias pasaulėje urvas. Didesnis, negu Kentucky valstijoje esamasis.

DĖKOJO PREZIDENTUI

Du Amerikos žydų rabinai Wolf Margolis, 78 m. amžiaus, ir Abraham Jodelovitz, 76 m. amžiaus, lankėsi pas prezidentą Coolidge padėkoti jam už jo prakalbą, kurioj prezidentas stojo už toleranciją. Abu rabinai yra iš New Yorko ir jiedu yra seniausi rabinai Suv. Valstijoje.

Biauraus lenko biaurus galas

SMARKUS LENKAS NUŠAUTAS

Pawtucket, R. I.—St. Benkowski tapo persautas lovoj, jam bemiegant. Tai buvo labai garsus lenkas ir buvo vadinamas "Steve the Pole." Jis kulka gavo į sprandą. Jo brolis staiga nugaleno pašautąjį į ligoninę, bet smarkus lenkas mirė nei žodžio neištaręs. Policija spėja, kad jį pašovė jo priešininkai. Nušautasis lenkas buvo gabus būtlegeris ir buvo didelis konkurentas kitiems būtlegeriams. Todėl kiti iš pavydo jį ir nudėjo.

Nušautasis lenkas buvo nepaprastas paukštis. Jis yra buvęs suareštuotas ir intartas žmogžudystėje. Jis buvo paleistas po kaucija \$32,000 ir po kita kaucija iš \$12,000 už būtlegeriavimą. Lenkas nušautas anksti pėtnyčios rytą laike didelio vėjo ir smarkaus lytaus.

SVARSTYS TAIKOS SUTARTĮ

Vokietijos Reichstagas (seimas) lapkričio 23 d. pradės svarstyti Locarnoj padarytą saugumo paktą su alijantais.

IS KONGRESO Į KALĖJIMĄ

Cincinnati, Ohio.—Kongresmanas J. W. Langley gavo du metu kalėjimo. Jis rastas kaltu prohibicijos įstatymo laužyme. Su juo veikė kitas žmogus iš Philadelphijos. Ir tas gavo tiek metų kalėjimo. Kai kongresmanas buvo nuteistas, tai jis apeliavo. Apeliacijos vaisių belaukiant buvo nauji rinkimai ir jis išnaujo buvo išrinktas. Matyt jo nuteisimas už prohibicijos įstatymo laužymą žmonių akyse jo nesutrepnino. Dabar apeliacijos teismas patvirtino žemesniojo teismo ištarmę. Jis prohibicijos įstatymą laužė tuo būdu, kad iš valdiško užpečyto sandėlio bandė išbogenti 1,400 "keisų" degtinės. Jis yra iš Kentucky valstijos.

SUSIŽEIDĖ JAUNA MARTI

New York.—Trijų savaitių marti Marie Prisco, 20 m. amžiaus, gavo netikėtai kulka pilvan. Ji pakavo skryniją ir rengėsi vykti Europon. Radus vyro revolvėrijė jį vartyti ir netikėtai iššovė. Kulka pateko pilvan. Vyras tuoj tarpu buvo maudynė. Jos vyras yra turtingas italas bankininkas.

NEDORAS AUTOMOBILININKAS

Walloston, Mass.—Nedoras automobilininkas suvažinėjęs Harry Lawton'ą 53 m. amžiaus nudūmė. Sužeistasis žmogus besąs be žado. Praeiviai pamatė jį pašaukė policista, kurs pasirūpino pašaukti ambulansą.

Streikas gal greit baigsis

PRAMATOMAS STREIKO GALAS

Angliakasių streikas baigsis turbūt netolimoje ateityje. Šią savaitę prasidėsiančios derybos. Apie derybas nieko nesakė nei angliakasių prezidentas Lewis, nei kompanijų atstovas Inglis. Apie derybas užsiminė kun. Curran Wilkes-Barre'yje, Pa., kur jis laikė streikuojantiems angliakasiams prakalbą. Yra spėjama, kad kompanijos sutiks pakelti algas ant 5 nuoš. ir ką nors pažadės del check-off sistemos.

PRAGYVENIMAS 8 NUOŠ. AUKŠCIAU

Washington.—Darbo Departmento Statistikų Biuras aprokavo, kad ši rudenį pragyvenimas 8 nuoš. brangesnis negu pereiną rudenį. Toliau aprokavo, kad kas kainavo 1913 m. \$1.00, dabar kainuoja \$1.61.

TAI BENT VAKACIJOS

New York.—Mrs. Fred Durlos išplaukė Europon vakacijų. Išsivežė su savim 15 skrynių, 12 valizų. Ji turi 80 metų amžiaus.

JAU DABAR LAIKAS

Suv. Valstijų Pašto Departmentas pranešė, kad į Havajų ir Filipinų salas jau dabar reikia siųsti kalėdines dovanas bei kalėdinius sveikinius.

Nelaimės ir vagystės

DEL AUTOMOBILIŲ

Siais metais New Yorko valstijoje per automobilių katastrofas iki spalio 1 d. žuvo 1,253 žmonių, o sužeista buvo 38,392 žmogų. Vien per spalio mėnesį užmuštų buvo 256, o sužeistų 5,807. Tarp sužeistųjų yra 11,768 vaikai.

UŽSINUODIJO KENDĖMIS

Columbus, Ohio.—Keturiolika studentės Ohio State Universitete užsINUODIJO kendėmis. Jos baisiai susirgo. Jas pavyksią išgelbėti. Sveikatos departamentas daro kendžių analizą patirti kokie ten buvo nuodai.

APVOGĖ PENKTU SYKIU

Cornish, Me.—Small Brothers krautuvių tapo apvogta šiemet penktu sykiu.

NEDORAS AUTOMOBILININKAS

Walloston, Mass.—Nedoras automobilininkas suvažinėjęs Harry Lawton'ą 53 m. amžiaus nudūmė. Sužeistasis žmogus besąs be žado. Praeiviai pamatė jį pašaukė policista, kurs pasirūpino pašaukti ambulansą.

GREIT VISIŠKAI PASITRAUKS

Alijantų jėgų Vokietijos kaikiuriose vietose dar tebėra. Bet alijantai dabar tariasi apie visų jėgų atšaukimą iš Vokietijos. Spėjama, kad nuo gruodžio 1 d. Vokietijoje neliks nei vieno alijantų kareivio.

UŽ ŽODŽIO LAUŽYMĄ

Springfield, Mass.—Moteris Alice Eaton du sykiu buvus ištekėjus, rengėsi ištekti trečiu sykiu. Bet vyras, kurs su ja buvo susižadavęs atsakė ją imti. Tai už žodžio laužymą jį patraukė teisman reikalavimą \$20,000 atlyginimo. Teisme jį buvo paklausta kiek jam metų. Tai jai tas klausimas buvo toks bausis, kad jį apalpo išgirdus bausių paklausimą. Gal jai ištikro toks klausimas buvo bausis, nes ji turi 52 metų, o vyras, kurs su ja buvo susižadavęs turi 59 m.

AVAZIAVO PADĖKUOTI

Lenkijos areivyskupus Ciepliak buvęs Rusijoje ir ten buvęs nuteistas miriop, dabar randasi Amerike. Jis iš bolševikų rankų paliuosutas per užtarymą prezidento Coolidge'io ir kitų valstybių augštų valdininkų. Dabar jis atvyko padėkuoti prezidentui už užtarymą.

GAISRAS

Woburn, Mass.—Geležies liejykloj buvo ištikęs gaisras. Gaisrininkams truko ištisą valandą paimti gaisrą kontrolėn. Gaisras nuostolių pridarė už \$10,000.

ZUVIMAI NUO AUTOMOBILIŲ

Pereiną savaitę Massachusetts valstijoje per automobilių katastrofas žuvo 17 žmonių. Keturiolika žmonių mažiaus, negu užpereiną savaitę.

NUŠIOVĖ FARMERIS

New Bedford, Mass.—Pardon F. Brightman, fermeris, nusišovė. Spėjama, kad tą padarė del nesveikatos.

NEPAVYKO BANDITUI

Greenwich, Ct.—Du banditai buvo susižadėję su policistais. Vienas banditas tapo sunkiai sužeistas, o kitas pabėgo. Sužeistasis nugalėntas ligoninėn. Sakė, kad jis esąs iš New Yorko. Jis būtų turis tris valizas su vogtais daiktais.

Žinios iš Lietuvos

METINĖ SVENTĖ

Dotnuva. Spalių mėn. 15 d. Dotnuvoje įvyko Žemės Ūkio Akademijos metinė sventė. 10 val. rytą akademijos bažnyčioje atlaikė iškilmingas pamaldas kun. Kemėšis. Po pamaldų 12 val. Akademijos rūmų salėje įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo daug profesorių, studentų ir šiaip inteligentų. Rektorių pasakė kalbą, kurioje išdėstė plačiai žemės ūkio ir miškų mokslo atsiradimą ir vystymąsi Lietuvoje ir akademijos įsikūrimo sąlygas. Toliau p. rektorius patyrė praktinių mokslų svarbumą Lietuvai, kuri ateityje turės ne tik atsistoti lygioje plotučėje į kitų kultūrinių valstybių tarpą, bet dar su jomis konkuruos. Baigdamas p. rektorius perdavė susirinkusiems p. Žemės Ūkio Ministerio sveikinius, kurie buvo palydėti garsiomis katutėmis.

SUVARŽOMA KELIONĖ Į PRANCŪZIJĄ

Vidaus reikalų ministerija iš Didžios Lietuvos leido kelianti į Prancūziją pirmoj partijoj — 250, antroj — 535 ir trečioj — 260 darbininkų.

Dabar į Prancūziją bus leidžiami tie vyrai ir moterys, kurie turi 21 m. amžiaus ir vyrai atitarnavę kariuomenėj. Nesuaugusiems vizos duodamos tik tada, jei jie turi tėvų leidimą.

SKIRSTYMAS KAIMŲ VIENSĖDZIAIS

Žemės ūkio ministerija pasuktinuoju laiku gauna labai daug prašymų iš kaimų išskirstyti juos viensėdziais. Ypač daug prašymų iš Ežerėnų ir Utenos apskr. Kreipiamasi ne tik į apskrities žemės tvarkytojus, bet stačiai į žemės tvarkymo ir matavimo departamentą. Skirstymo viensėdziais darbas eina labai smarkiai. Daugiausia išskirstyta Biržų-Pasvalio apskrity. Šiemet išparceliavus daug dvarų, žemės tvarkymo ir matavimo departamentas galės dangiai matininkų paskirti į kaimus.

NESUSIPRATES JAU NIMAS

Protūkūnai (Salako valsčius, Ežerėnų apskr.). Protūkūnų kaimo jaunimas, nuėjęs kitan kaiman, niekuomet neišeis su kuo nors nesusipešęs. Sventadieniais, atėję Salakam, neina į bažnyčią, bet prasėdi pas Iška visą laiką, gerdami "valstybinę," o kai jau žmonės eina iš bažnyčios, tai ir sakytas jaunimas, stovėdamas šaly, einančius žmones užkalbina, pravardžiuodamas "davatkomis." Gėda!

RADO SPROGSTAMOS MEDŽIAGOS

Spalių m. 10 d. Vilniuj Sv. Trejybės bažnyčios požemius buvo rasta kečios dėžės sprogstamos medžiagos, kurios sprogtamos galėjo sumaikinti visą miesto dalį.

VĖL GINKLUOTI BŪRIAI

Miškuos tarp Slonimo ir Baranavičių pastebėta ginkluotas būrys iš 50 žmonių. Iš Slonimo pasiūsta raitelių policija jiems suimti.

LAIVO NELAIMĖ

Šiomis dienomis motorinis laivas "Undinė" prikrautas piaučios miško medžiagos, išplaukė iš nusto, bet ūmai pramirko ir pradėjo grimsti. Buvo mėginta įvilkti jį uostan, bet dėl audros tai nepasisekė. Vėlavai ir smerkė neteisingsus laivų grobių žingsnius. Nors mi-

GDZIMDIŠKI VAIDINIMAI LAPKRIČIO MĖN. ĮVYKS:

- 14—šeštadieny, Norwood, Mass.
  - 15—sekmadieny, South Boston, Mass.
  - 22—sekmadieny, Montello, Mass.
  - 25—trečiadieny, Lowell, Mass.
  - 26—ketvirtadieny, Lawrence, Mass.
  - 27—penktadieny, Cambridge, Mass.
  - 28—šeštadieny, Brighton, Mass.
  - 29—sekmadieny, Nashua, N. H.
- Vaidinimams vadovauja ir juose dalyvauja "Dzimdži-Drindži" artistai J. Dikinis ir V. Dineika. Programoje juokingas vaidinimas, dainos, monologai ir deklamacijos.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

"Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918"

Subscription Rates:		Prenumeratos Kaina:	
Yearly	\$4.50	Metams	\$4.50
Boston and suburbs	\$5.50	Boston'e ir apylinkėse	\$5.50
Foreign countries yearly	\$5.50	Užsieny	\$5.50

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass. Tel. South Boston 0620

Vokiečių Monarchizmas

Berlyno žiniomis, prūsų monarchistai pradėjo smarkią akciją. Vokiečių revoliucijos septynių metų sukaktuvių dienoje, kaizerininkai sostinėje suruošė savo suvažiavimą grovui Seydlitzui, vienam iš kaizerio dvariškių, vadovaujant.

Kitas grovas Westarp, vokiečių nacionalistų lyderis Vokiečių parlamente, pasakė vadovaujamąją prakalbą, kurioje pažymėjo būtinumą grįžti Vokietijai prie monarchizmo, "prūsų disciplina ir aristokratija" paremto.

Suvažiavimas užgyrė rezoliuciją, kuri paneigia Lokarno sutartį ir stato stu tikslu atsteigti bismarkikišką federalę cezarystę.

Vokiečiai republikonai tuo suvažiavimu nepatenkinti. Jie gerai žino tai, kad monarchistams prijaudėia dešiniųjų diduma, kuri tuom tarpu labai ramiai ir užsilaiko, bet prie kiekvienos geros progos pasirošę padaryti Respublikai galą. Republikonų nuomone padėtis gana rimta. Bet tuom tarpu perversmu negraso, tai tikriausiai. Vokiečiai yra tokioje tarptautinėje padėty, kad didesnių monarchistinių išsišokimų negalėtų sau pasivelyti. Vienok reikia atsiminti, kad visa Bavarija linkusi prie monarchijos. Republikonisko sentimentu ten nei už su dilis centą nerasi. Kad nesukeltų didelių šalies suiručiu, įvairios bavarų grupės veda gana smarkią propogandą, kad ne smurtu, kaip tatau buvo du metu tam atgal gen. Liudendorfu vadovaujant sumanyta, o balsevimu respublikoniską tvarka pakeičius. Bet tarpe bavarų ir Berlyno monarchistų yra didelį skirtumų. Pirmieji nelabai norėtų susilaukti Hohenzollerų dinastijos grįžimo, nes patys daugumoje būdami katalikais pageidautų kito monarcho, gi pastarieji linksta prie senosios dinastijos. Kaip pagaliau tuos skirtingumus išlygys — kitas klausimas, bet tuom tarpu tiek tėra žinoma, kad kada sprendžiama valanda ateina, tai monarchistai susitaria. Dideliausias monarchistų laimėjimas, tai Hindenburgo išrinkimas į prezidentus.

Republikonai jaučia ko siekia monarchistai, todėl jie ir pasako, kad nėra jokios abejonės, kad ar vėliau ar anksčiau bavarų monarchistai išties ranką giminingiems sau prūsų junkeriams, seno režimo šalininkams. Šie, pastarieji, yra apgyvenę Rytų Prūsus ir dalį pietų teritorijos, kuri rubežiuoja su Lenkija. Jeigu monarchistų planai pavyktų, tai tokia situacija nieko gero nežada Rytų saugumui. Bet monarchistams besiorganizuojant, kitos šalies srovės taip pat nesnaudžia. Labai galimas daiktas, kad Vokietija dar kartą galėtų pabandyti užsidėti krališką karūną, bet tas bandymas labai brangiai galėtų atseiti ne tik jai pačiai, bet ir Europai, nes monarchizmui grįžtant, grįžta militarizmas, o su juo žmonijos baubas—karas ir bėdas. Bet to jau gana!

Ateities karai su mikrobais

Žmonijos fantazija nepaliauna plėtusis. Šiandien sukama galvos, džiovinama smegenis apie ateitį ir ne apie gerovės ateitį, bet apie tą ateitį kuri susilauks baisių karų su įvairiais chemikalais. Europos chemikai mus informuoja, kad ateities karai susilauks tokių ginklų, kokių žmonija nėra mačiusi. Laboratorijose padaryta mikrobų ir ultra mikrobų bandymai bei tyrinėjimai.

Priešas galėsias visai sunaikinti kito priešo armijas, mėtant į jo teritoriją mikrobines bombas, kurios per dvidešimt keturias valandas gali sunaikinti kiekvieną gyvą organizmą.

Tuo būdu ateities karai — ne kova, bet visuotinė eksterminacija (išnaikinimas) ne tik armijų, bet ir tautų.

Pasižymėjęs Europos bakteriologas dr. Moly tvirtina, kad arba žmonija turės ant visados atsisakyti nuo karų, arba ji pati save išnaikins.

• Išvengti karų. Bet kaip?

Šiuo klausimu mažiau susirūpinama, nei apie įvairių dujų ir mirties mikrobų gaminimą bei tyrinėjimą dūmujama. Žmogus pradeda aikvoti savo energiją ne kultūros išstobulinimui, bet jos naikinimui. Žmogus nebesuvaldo savo fantazijos, savo vandalizmo; jis nebegali savęs kontroliuoti. Kiek žalos, kiek nelaimių ir skurdo patyrė nuo gamtos jėgos netikslaus iškraipymo, vienok dar ir šiandien žmonija bando eiti pavojingais keliais. Gal tas taip daroma, kad dabartiniu laiku neatsilūgo tas karingas ūpas ir žmonijos nervingumas po didžiojo karo? Kada kiek griežčiau bus prieita prie taikos ir ramybės, tada galima bus sulaukti ir tos kontrolės, kuri varžys žmogaus žaidimą su gamtos jėga.

VIENTĖLIS AMERIKOJE DARBININKŲ LAIKRASTIS

"DARBININKAS"

Ūpinasi amerikiečių darbininkų reiklais; talpina žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio ir deda gražių pasiskaitymų

ORGANIZUOKIMĖS.

Arčiau prisiziūrėjus gyvenimui, mes matome, kad visi organizuojasi. Vieni organizuojasi, kad kitus pavergti, kiti gi organizuojasi, kad apsiginti.

Didžiosios valstybės organizuojasi, darydamos įvairias sutartis, kad mažąsias valstybes priverstų jų klausyti. Organizuojasi didieji pramonininkai į įvairius trustus, kad savo prekes brangiau pardavus.

Organizuojasi darbininkai kaip tikrovėjus sau geresnes arbo sąlygas. Organizuojasi ir politinės partijos, kad tokiu būdu išgauti į valdžią, ypatingai daug gyvumo parodo, tai radikalės partijos per savo taip vadinamus internacionalus, kas metas laikydamos partijos suvažiavimus. Rusijoje bolševikams paėmus viršų ir po visą pasaulį pasipylė būriai agentų sėti neapykantą ir kelti riaušes įvairiose pasaulio šalyse. Tas grovimo darbas jiems geriausia sekasi ten, kur tamsūs žmonės, kur skurdo daugiau.

Socialistai ir kitokie radikalai daugiausia atsižymi savo kova prieš tikybą, ypatingai jie nepakenčia katalikų. Todėl prieš katalikus daugiausia ir kovojama. Katalikus labiau kovoja gal ir delto, kad pastarieji politikoje apsilėidę, ne organizuoti, pasiskirstę į grupes, kad tuo tarpu jų priešai eina bendrai išvien. Paimkime, kad ir tokia Francija, juk tai pasaulio katalikų misijonierių lopšys. Bet kas ten dedasi, kokias teises ten turi katalikai, kas valdo Franciją? Socialistai, įvairūs radikalai, žyda, bet ne katalikai. Kodėl? Todėl, kad katalikai neorganizuoti į politines partijas, pakrikę. Socialistų Herrioto valdžia buvo užsimojusi prašalinti tikybės pamokas net iš Vokietijos paliuosnotose provincijose Alzase ir Lotaringijoje ir tiktai sutikus organizuotą vietos katalikų pasipriešinimą, nedrįso savo bedievišką rankos tiesti į katalikų mokyklas.

Pažiūrėkime, kas dedasi šiandien Meksikoje, kokias

teises ten turi katalikai? Ir kodėl ten taip yra? Atsakymas tas pats, katalikai *nesuorganizuoti*. Palaidą minia kas nenori tas neišnaudoja. Socialistai atima bažnyčias, kitas paveda atsiskyrėliams, kunigus ir vyskupus drįstanius priešintis nedorjems socialistų darbams išstremia iš šalies, arba kalėjiman kiša, net viešas kataliko ženklas yra draudžiama ir tu visų katalikams daromų neteisybinių nėra kam užtarti—apiginti, nes katalikai *neorganizuoti*.

Tą viską matydami ir mes lietuviai katalikai privalome pasimokinti iš kitų nelaimės ir kol dar ne pervėlu *organizuokimės*.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacija jau 20-tas metas, kaip dirba didelį lietuvių išeivijos vienyjimo darbą ir daug yra padariusi, bet kur kas daugiau galėtų padaryti, jei kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje susiorganizuotų Am. Liet. R. K. Federacijos skyrius, jei kiekviena lietuvių katalikų draugija, didelė ar maža į Federaciją prisirašytų. Jei visose

Lietuvos santykiai su Popiežium

(Tėsinys)

II. Dabar lietuvių konkordato su Lietuva klausimą. Apskritai imant, nereikia manyti, kad konkordatas su Vatikanu duoda kokių nors privilegijų ar prerogatyvų pačiam Vatikanui. Klystų, kas taip manytų, nes Vatikanas sudaro konkordatą iš savo pusės tik tada ir tik su tomis valstybėmis, su kuriomis

negali be konkordato susitarti. Konkordato istorija mums rodo, kad iš karto popiežiai visai nevaržomi viešpatavo visoje valstybėje bažnytiniuose reikaluose ir tada konkordato klausimas kilo, kada pasaulinės vyriausybės rado reikalingu daryti kai kurių kliūčių, lyg ir suvaržyti popiežiaus kišimąsi į valstybęje į katalikų reikalus. Tas popiežiaus kišimas į katalikų reikalus paprastai pasireiškėdavo skiriant aukštesniusius dvasininkus. Kol nebuvo konkordato, tie dvasininkai buvo skiriami popiežiaus, nesiklausiant nieko; pav. popiežius paskiria vyskupą ir visai nesiklausia, ar vyriausybė priima jį ar ne. Vėliau iš pasaulinės vyriausybės pusės kilo tam tikrų reikalavimų ir pradėta statyti sąlyga, kad popiežiaus skiriamieji vyskupai ir aukštieji dvasininkai turėtų tam tikro pritarimo iš vyriausybės pusės. Šitas pasaulinės vyriausybės reikalavimas išsiliejo į vadinamąjį konkordatą.

Am. lietuvių katalikų parapijose būtų stipriai susiorganizuoti visi lietuviai katalikai su savo draugijoms įtvirtą Federacijos skyrių, tuomet mums nereikėtų skųsties, kad bedieviai užvaldė katalikų suorganizuotas draugijas, arba katalikų lėšomis pastatytą salę.

Būdami gerai organizuoti daug daugiau ir Lietuvai pagalbos kaip materialės, taip ir moralės galėtumėm suteikti. Juk ir Lietuvos katalikų padėjimas dar nėra užtikrintas ir jiems mūsų pagalba dar būtinai reikalinga. Tai gi visi organizuokimės, nes tik vienybėje — galybė.

K. J. Krūšinskas, Fed. Sekret.

Pirmas konkordatas buvo sudarytas dvyliktam šimtmetį; reikiama, ligi to laiko popiežius be jokio konkordato valdė katalikus visose valstybėse. Jei paimti konkordatų tekstas, tai kiekviename konkordate paprastai svarbiausia dalimi galima vadinti aukštesniųjų dvasininkų skyrimas ir ten būna pasakyta, kad pav., skiriant vyskupus reikalinga yra atsi-klausti to krašto vyriausybės ar ji tą vyskupą priima ar, kaip paprastai sakoma, vyriausybė neturi kokių nors politinių kliūčių del skiriamo asmens. Štai tos politinės kliūtytys ir sudarydavo reikalą, kad nebūtų kurių nors nesupratimų, statyti tam tikrų sąlygų, kuriomis popiežiai skiria vyskupus, o pasaulinė vyriausybė juos priima. Jeigu kas manytų, kad Lietuva, sudarydama konkordatą su Vatikanu, padarytų politinę klaidą ir valstybė skriaudą, tai labai klystų. Tiesa, dabar pas mus dar nėra vienas vyskupas naujai nepaskirtas, visi paskirti rusų laikais, bet ir rusų laikais jie paskirti einant atatinkamu konkordatu. Dabar, pav., nesant konkordato, jei reikėtų naujas vyskupas skirti, tai popiežius, nieko nesiklausdamas, vyskupą paskirtų ir vyskupas eitų savo pareigas. Žinoma, iš mūsų vyriausybės pusės kiltų tam tikrų reikalavimų. Savaimė aišku, jei geras žmogus bū-

tų paskirtas, tai gal mes ir nieko nesakytum, bet jei būtų paskirtas koks nors lenkas, ar lenkuojantis tai, žinoma, mes pakeltum triukšmą. Tačiau, šiaip ar taip, mes turėtume arba sudaryti konkordatą, arba leisti popiežiui elgtis taip, kaip jam patinka. Žinoma, antroji išeitis popiežiui yra geresnė, bet mums blogesnė, nes kartais popiežius gali paskirti tokią vyskupą, kuris, kaip sakliu mums būtų nepriimtinas. Žinoma čia kiltų nesupratimai, kurie gali gale mus turėtų priversti prie to, kad konkordatas su popiežium reikėtų padaryti. Tai gi turint omeny, kad konkordatas nėra tam tikra, popiežiui daroma, malonė, bet, priešingai yra valstybės teisių apsaugojimas santykiuose su Vatikanu, nė vienas lietuvis, kuris žino dabartines mūsų sąlygas ir kuris žino tą įtaką, kurios daro lenkai visoje diplomati-tijoje, negalėtų norėti nedaryti sutarties su Vatikanu nes konkordatu būtų mūsų teisės, kai po valstybės, garantuotos ypač skiriant vyskupus.

Gal kas pasakytų, kad dabar, lenkams padarius konkordatą su Vatikanu, mums konkordatas bereikalingas. Man rodos, taip pat klystų. Gas kita, jei jis klausimą pastatytų taip. Lenkų konkordatas paliečia Vilniaus klausimą ir išriša jį taip, kaip mes negalime sutikti; tai reikiama, mes, darydami konkordatą, turėtum vėl paliešti Vilniaus klausimą ir išrišti jį taip, kaip mums priimtina, nes mše negalime pasirašyti su Vatikanu tokį konkordatą, kuris Vilniaus klausimą rįštų taip, kaip lenkų konkordatas jį riša. Bet negalima laukti, kad Vatikanas, vos pasirašęs konkordatą su lenkais ir išrišęs Vilniaus klausimą lenkų konkordate numatytu būdu, ūmai pasidarytų kitokio nusistatymo mūsų konkordate Vilniaus klausimo atžvilgiu. Delto dabar, kol sąlygos nepasikeis, mes negalime daryti daryti konkordatą su Vatikanu ir negalime sudaryti taip ilgai, kol susidariusios aplinkybės nepasikeis. Jei aplinkybės pasikeistų taip, kad Vilniaus klausimas lenkų konkordate būtų paliestas taip, kad mes jį galėtum priimti, būtent, kad Vilniaus diecezija liktų išimtinėje popiežiaus žinioje, tai tada mes turėtume galimumo konkordatą daryti. Kada Vilniaus žemės bus prijungtos prie Lietuvos, tai Vilniaus kraštas iš karto ir bažnytinis

DARBININKE!

Jau ir Kalėdos artėja. Ar pagalvojai apie savo gentis Lietuvoje? Kiekvienas Amerikos lietuvis siunčia kokią nors dovanėlę giminiams—neatsilik ir Tu.

Lietuvos žmonės mėgsta spaudintą žodį, jie mėgstą gerą knygą, bet nevisuomet išgali jį išigyti.

Gerų ir naudingų knygų gali gauti "Darbininke."

"Darbininkas" suruošė gražių Kalėdinių knygų siuntinių, kurių galima pasipirkti. Siųsk dolerį, o gausi trijų dolerių vertės knygų.

3 dolerių vertės knygų už 1 dol.

Jeigu nori knygų siuntinėli pasiūsti Lietuvon, tai užpildyk šitą lapelį ir iškirpes su \$1.00 prisiųsk.

KALĖDINIŲ KNYGŲ SIUNTINYS	
Už \$1.00	
Vardas	.....
Pavardė	.....
Kaimas	.....
Valstius	.....
Paštas ar apskritis	.....

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Del kredito klausimo Lietuvoje

VL

Lietuva yra reikalinga užrubežinio kapitalo. Amerika—pasaulio kreditorius. Užsieniai tiki Lietuvos kreditingumui. Minčių santrauka.

Kaip duona be mielii neklija, taip gamyba (produkcija) be kapitalo nesivysto ir visa šalis skursta. Ypatingai tą atjaudėia naujai įsikirusios valstybės Baltijos pakraščiuose. Delė liūdno Rusų viešpatavimo gadinės, šiandien tos valstybės yra daugel atžvilgių atsilikusios nuo savo kaimynų iš vakarų. Kada tai Danai, Olandai ir Belgai buvo tokioje pat padėtyje kaip kad dabar lietuviai, Latviai ir Estai, bet savo išstverme ir su pagalba svetimo kapitalo tos tautos išlaikė žmonijos akyse brandos kvotimus ir yra šiandien viso pasaulio gerbiamos. Baltijos tautoms netrūksta išstvermės ir darbštumo; tegul tik pasaulis joms teikia moralės paramos ir duoda kiek reikia priemoniškų sąlygomis kredito, tai jos netrukus irgi žydės. Juk ir Suv. Valstijos tik pusantro šimto metų atgal atrodė proletariškai; betgi per darbštumą ir aciu Europos valstijų kapitalui, šiandien užėmė pasaulinio kreditoriaus vietą, o darbo atlyginimo žvilgsniu pralenkia senojo pasaulio šalis. Gal nieks to taip gerai nesupranta kaip patys amerikoniai. Vienas Amerikos laikraštinnkas (P. S. Mowrer) aplankęs Baltijos kraštus taip rašo:

"Vakarinės tautos turėtų suprasti tas ypatingas sunknybes kurias turi pakelti valstybės, atsiraudusios Rusijos vakaruose; turėtų joms simpatizuoti, ir

stiprinti jas moraliai, o ypatingai remti jas pinigiskai prie kiekvienos progos; tuo būdu būtų sustiprinta tų pakraštinių valstybių padėtis, tuom būtų pašalinta viena (pasaulio) nenustovėjimo priežasčių, — čia dalykas liečia pasaulio taikos."

Tas pats laikraštinnkas toliau nurodo, kad Amerika (U. S.) neturi dar aiškios politikos Rytinės Europos reikaluose ir sako, kad "turėtų būti daromas tyrinėjimas — ar Amerika kartais neprivalėtų duoti mažoms Baltijos valstijoms paskolų, kurių jos iki šiolėi be pasekmių prašo." Geriau vėliau negu niekad, — pasakytumėm mes.

Amerika jau yra dikėiai skolinga Lenkijai. Bet kad Lenkija vėl atsisukusi prašo paskolos ir yra pasiryžusi už naujas paskolas viską užstatyti, kas dar liko neužstatyta, tai, Amerikonai gali manyti, kad ir Baltijos valstybės yra toks pat kiauras maišas kaip Lenkija.

Kitas Amerikos laikraštinnkas (Donald Day) įtekinėgane Čikagos laikraštėje "Tribune" tarp kitko nėsėnai taip apibudino Lenkijos padėtį: "Lenkija dabar yra piltoje finansinėje ir ekonominėje suriuteje (chaos) ir toks Lenkijos stovis pacina nuo jos užsispyrimo laikyti skaitlingiausią negu visoje Europoje armiją ir nuo jos užsieninės politikos, kuri sukūrė visas kaimynines tautas (suprask: lietuvius, latvius, ukrainiecius, čekus ir vokiečius). Vienintelė šalis — sako tas laikraštinnkas su kurie Lenkija mano esanti draugiinga, yra Rusijos sovietų valdžia: tik šitas draugiingumas yra bos kelis savaičių sentumo." Tat, bestudijuodami Rytų Europą, Amerikonai jau pradeda matyti tikrąjį Len-

kijos veidą. Bestudijuodami toliau — įsitikins jog Baltijos valstybės remia savo ateitį ne ant armijų ir užpuolimo, bet ant ekonominio progreso ir taikos. Kas liečia bent Lietuvos, tai ji įkūrė pastovią savo valiutą, subalansavo valstybės biudžetą, pasiekė lygsvaros užrubežinėje prekyboje, sureguliuavo savo skolas svetimoms valstybėms ir jas reguliariai atmoka. Tų faktų akyaizdoje Lietuvos kreditingumas užsienio akyse auga. Tai patvirtina pirmiau gautos paskolos iš Francijos (garvežiams), iš Švedijos (pieninėms); numatoma paskola iš Londono (gelžkelių statybai).

Kadangi Amerikos "Baltieji Rūmai" laikosi politikos, jog nei viena Europos šalis, kuri dar nesureguliuo savo karinių Europai Amerikai, negali tikėtis gauti naujo kredito,—Lietuva turi pilną gali-mybę tą kreditą gauti. Ta galimybė pasitvirtina ir iš kitos pusės: pati Amerika turėdama kapitalo perteklių, ieško kreditingų skolinnkų po visą pasauli. Vienas žymiausių Amerikos finansinnkų, Rufus C. Dawes, pirmininkas Čikagos "Association of Commerce" buvęs Aliantų reparacijų komisijos reikalų vedėjas, brolis garsaus Charles Dawes, šių vasarą kalbėdamas bankinnkų suvažiavime tarp kitko pareiškė: "Europos valstybės, kad sustiprinti savo gamnybos įgalėjimą, įgalėjimą pirkti kas reikia šaliai ir įgalėjimą atsilyginti kreditoriams, — privalo ieškoti paskolų. Amerikos finansinės galybės pareiga yra išdalinti po visą pasaulį, be skirtumo, mūsų kredito perviršį, daboiant kad pinigai nedingtu, daboiant kad pinigai būtų suvartoti pasaulio produktinn-gumo atstatymo tikslams ir sustiprinimui įperkamo-

atžvilgiu būtų lengva sujungti su visa Lietuva. Bet taip, kaip dabar aplinkybės susidarė, mes negalime daryti konkordato, nes nutylėti Vilniaus klausimo mes negalime duoti jam tokį išrišimą, kaip lenkų konkordate, taip pat negalime o kito mums priimtino Vilniaus klausimo išrišimo Vatikanas vargu begalėtų padaryti, tai, tokiu būdu, konkordatas dabartiniu laiku mums negalimas. Bet visai kitas klausimas, ra mes privalam ar ne konkordato kada nors daryti. Čia klysta tie, kurie atsistoja ant pamato, kad apskritai su Vatikanu jokių diplomatinių santykių negalime daryti. Jie klysta, nes konkordato klausimas negalima imti vien tikybiniu atžvilgiu. Jei partija reikalauja, kad tikyba būtų pašalinis dalykas ir, išeidama iš to, konkordatui taip pat jokios svarbos nepriduoda, tai valstybei, kaip pamatysim, konkordatas visai ne tą reiškia, ką v. liaudininkų ar kitų socialistų partijai. Jei mes, katalikai, būtum akli fanatikai ir norėtum atiduoti popiežiui valdyti Lietuvą, tai mes taip pat pasakytum, kad konkordato nereikia. Bet, žinoma, mes tuomet žiūrėtum tik akliai partiniai, kad popiežiui, kaipo katalikų galvai, reikia duoti valstybėje tokių teisių, kurių jis niekur kitur neturi, bet seniaus turėjo. To mes negalime duoti, nes tai žalinga mūsų valstybei ir mes, nors prižiūstam popiežių katalikų galva, bet politiniu atžvilgiu esame visai laisvi ir laisvai galime pasisakyti, norime ar ne norime konkordatą su popiežium turėti. Mes ir pasisakom už tai, kad valstybės reikalai reikalauja, kad konkordatas būtų sudarytas, kad tuo būdu mūsų vyriausybei būtų duota galimybės ir teisės, turint santykių su Sv. Sostu — kaip su bažnyčios galva, pasisakyti dėl pav. vyskupų skyrimo. Bet, ne tik politiniu bet ir bažnytinio atžvilgiu, mes vis dėlto turime pasakyti, kad mūsų bažnytinė padėtis dabar yra tokia, kad ji pati savaime reikalauja, kad konkordatas būtų sudarytas ir kad mūsų bažnytiniai reikalai tuo konkordatu būtų sutvarkyti. Bažnytinio atžvilgiu mums ne tiek svarbu, ar dabartinė Seimų diecezija priklauso Varšuvos diecezijai ar ne, bet Lietuvai yra be galo svarbu, kad su Varšuva visi ryšiai būtų nutraukti, kad mes ir kaipo katalikai Varšuvai nepriklausytum. Kaip tat padaryti? Bei-

kia sudaryti tam tikras juridinis aktas; mes galime pasakyti, kad Varšuvos nepripažįstam, bet kas pasakytų dokumentus, tai pasakys, kad, — atsprasim, Seimų diecezija priklauso Varšuvos arcivyskupijos, ir nieko nepadarysi; mes galime sakyti kad nepripažįstam, bet juridinis dokumentas ką kita rodyt. Reiškia, reikia sudaryti naujas dokumentas, kuris griežtai mus skirtų nuo Varšuvos, ir tą dokumentą kitaip nepadarysim, kaip tik sudarydami konkordatą, kur būtų aiškiai pasakyta, kad Seimų diecezija, drauge su tokiomis ir tokiomis diecezijomis, priklauso tokios ir tokios Lietuvos arcivyskupijos. Taigi konkordato sudarymas turi politinės reikšmės jau delto, kad atsikračius Varšuvos. Bet mes turime dar kitą dalyką; Žemaičių vyskupija priklauso Mogilevo arcivyskupijos, o Mogilevas yra rusų. Ir čia reikia nukirsti ryšiai, ir vėl reikalinga sudaryti tam tikras juridinis dokumentas. Yra dar klausimų, kurie politiniu atžvilgiu jau išspręsti, o bažnytinio atžvilgiu — ne. Pav., sienos su latviais — baigtas dalykas, bet bažnytinės sienos su Latvija dar nenustatytos ir mūsų valstybės dalis, bažnytinio atžvilgiu, priklauso Rygos arcivyskupo. Tiesa, latviai to nekalia ir jei pakeltų, mes didžiausią triukšmą padarytum, bet juridiniai imant, taip yra. Antra vertus, dalis Žemaičių vyskupijos yra latvių pusėje, bet bažnytinio atžvilgiu Žemaičių vyskupas Karys yra jų viršininkas. Žinoma, latviai to ilgai nepakės, kad Lietuvos vyskupas turėtų savo bažnytinį valdinių jų valstybėje. Tas pats Klaipėdos krašte. Ten yra protestantų ir katalikų. — didžiama protestantų. Protestantai priklauso vadinamo Berlyno Oberkirchenrato — vyriausios bažnyčios tarybos. Mes čiaome visų žingsnių, kad Klaipėdos protestantus atskirti nuo Berlyno priklausomybės, nes jie yra mūsų valstybėje ir negalima leisti, kad pav., Klaipėdos krašto pastorai važinėtų į Berlyną ir delto daroma pastangų, kad Klaipėdos krašte sudaryti visai nepriklausomą nuo Oberkirchenrato bažnyčią. Bet protestantai sako: Jūs norite tuo būdu mus sukatalikinti nes, sako, atskirti nuo savo galvos, negalėsime išsilaikyti. Mes to visai nenorime. Protestantai gali būt sau protestantai, bet politiniu atžvilgiu negalima

leisti, kad Klaipėdos krašto gyventojai protestantai bažnytinio atžvilgiu priklausytų svetimos valstybės. Dabar paimsim Klaipėdos krašto katalikus. Protestantai sako, kad jeigu jūs norėtumėt mus vien politiniu atžvilgiu atskirti, tai atskirtumėt ir katalikus, nes ir katalikai priklauso Vokietijos Varmijos vyskupijos. Reikia tad katalikus atskirti o juos atskirti mes galime tik taip pat sudarę su popiežium tam tikrą aktą, kuriuo tie Klaipėdos krašto katalikai būtų atskirti nuo Vokietijos Varmijos vyskupijos ir priskirti prie kurios mūsų vyskupijos. Tokia yra mūsų bažnytinė padėtis. Vadinasi, yra reikalo Lietuvai bažnytinio atžvilgiu susitvarkyti. Bet svarbiau politiniu atžvilgiu susitvarkyti. Tuo atžvilgiu mes turime sutvarkyti Klaipėdos krašto katalikus ir protestantus, turime sutvarkyti Klaipėdos krašto katalikus ir protestantus, turime sutvarkyti tą dalį Žemaičių vyskupijos, kuri pateko Latvijai, politikos atžvilgiu turime sutvarkyti visas kitas mūsų vyskupijų dalis, kurios dabar yra lenkų okupuotos. Viso to mes nesutvarkysim, jei konkordato neturėsime. Taigi konkordato reikalas yra aiškus. — Bet dar pakartojau, kad mes konkordatą galėsime tik tada sudaryti, kada aplinkybės pasikeis. Nors mes, katalikai, bažnyčios reikalus aukštai vertiname, bet atsižvelgdami mūsų valstybės politiniu reikalu, sakom, kad bažnytinio reikalų sutvarkymas dar gali palaukti. Tiesa, bažnytiniai reikalai tuo kenčia, bet mes dėl bažnytinio reikalų sutvarkymo Vilniaus klausimo nepašvesim. Delto reikia padaryti išvada, kad nors konkordatas mums visais atžvilgiais — ir bažnytinio ir politiniu — reikalingas, bet, turėdami omenį mūsų valstybės reikalus, mes sakom, kad mes turime su juo sudarymu dar laukti ir tik aplinkybės pasikeitus galėsime sudaryti konkordatą ir savo bažnytinis reikalus sutvarkyti. (Bus daugiau)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI
Matęs, Cleveland, Ohio. — tamtos korespondencijoj paduotų žinių jau buvo atsiųsta kito korespondentui. Todėl jų laikraštį neatkartojame. Pradžiągi korespondencijos buvo tai pastaba redakcijai. Todėl ją sau pasilaikėme ir laikraštini to nedadam.

sios jėgos mūsų klientų. Kiekviena paskola, kurią mes duodame svetur padidina galimybę greičiau atgauti mūsų nacionalines paskolas ir kiekvienas bankininkas turi žinoti, kad, kada tik terditas yra suteikiamas Europai ar kam kitam svetur, formoje investavimo, yra tai Amerikos išdirbiniai, kurie turi plaukti svetur. Taip elgdamiesi mes tarnautumėm savo ir pasaulio interesams.
 Jungtinės Amerikos Valstijos, buvo laikai, turėjo kolosales skolas, bet su svetimų kapitalų pagalba išvystė savo ekonomines pajėgas ir iš didžiausio skolininko "Dėdė Samas" dabar yra didžiausias pasaulio kreditorius, turįs 21,000,000,000 dol. įvesdinęs svetur. Bet to negana: kredito išplatinimo darbe Amerika privalo pasiekti laipsnio, kurį turėjo Anglija prieš karą."

Pasakyta gana aiškiai ir atvirai. Reiškia Amerika norėtų (ir galėtų dar apie 10 milijonų paskolinti užsieniams. Taigi nėr negalimas daiktas kad ir Lietuva gali ir laikui bėgant labiau galytės Amerikoje surasti sau kredito priemonis sąlygomis. Pirmą kregždę berods jau pasirodė New York'o finansininkai veda su Lietuvos valdžia Kaune paskolos derybas. Jei tos derybos vaisingai pasibaigs, — galima laukti, kad po jų prasidės naujos jau pramintuojam kelio. Indomu, ar čia negalėtų aktyviai pasirodyti taip vadinami Lietuviško Amerikos bankai? Praktiškai Amerikonai mato kad Lietuvai paskolos reikalingos gelžkeliams, plantams ir vandens keliams, miestams, pramonėi ir žemės kultūrai, ir kad tas paskolas Lietuvos valdžia gali ganėtinai tvirtai garantuoti pajamomis iš valstybinių turtų, imonių ir mono-

polių. Amerikonai taipgi pamatys didelę geografinę reikšmę Klaipėdos uosto, kuris, iš užgautos Vokietijos pasienio prieplaukos tapęs Lietuvos svarbiausiuoju portu, turi progos pralenkti kitus Baltijos portus, kaipo patogi auga per Vilniaus gelžkelių mazgą į didžiąją dalį Rytų Europos. Čia tai Dėdė Samas pamatytų Vilniaus likimą, kuris vietoje būtų Lietuvos valstybės centru, patapo Lenkijos pasienio garnizono buveine, čia tai Amerika supras, kodėl Lietuva iškilmingai pareiškė pasauliui jog be Vilniaus nenurims.

Baigiant šią Lietuvos kredito klausimo apžvalgą, Amerikos Lietuvių ekonominį sandarbininkavimą su Lietuva galima, trumpai tariant, šiaip išreikšti:

a) Kadangi prekyba su užsieniais yra kiekvienam kraštui taip svarbu kaip gyvam kūniui tyras oras, kadangi tarp Lietuvos ir Amerikos yra tiesus vandens kelias su patogiais portais iš abiejų pusių, tai Lietuvai — Amerikiečiai galėtų sušlėti čionai didelę rolę kaip Lietuvos produktų importininkai. Juk pavyzdžiui Amerikiečiai — Vokiečiai labiausia prekiauja su ta pačia Vokietija. Amerikos gyvenimas yra puiki prekybos ir visokio biznio mokykla, ir sykiu galinga rinka pasaulio produktams keistis; delto tai Amerikos Lietuvių jaunimas užuot vertis ir advokatus ir gydytojus, kurių vietomis yra per daug ir delto trūksta darbo, turėtų biznio mokyklas lankyti. Juk tai yra faktas, jog Amerikos Lietuvių tarpe negalima surasti prekybos specialisto — su patirimu ir su mokslu. Lietuvos gamintojai, iš kitos pusės, turėtų pasinaudoti kiekviena proga susiartinti

su Amerika: sekėnčiais 1926 metais Philadelphia, Pa., bus tarptautinė paroda paminėjimui 150 metų Sus. Valstijų nepriklausomybės, — Lietuva būtinai turėtų pasirodyti su savo darbo vaisiais. Philadelphia paroda yra svarbi ne tik Lietuvai, — bet ir Amerikos Lietuvoms: čia jie turėtų progą parodyti Amerikos visuomenei kaip atrodė ta šalis, iš kurios jie yra atėję ir ką jiniai produkuoja. Čia Lietuvos ir Amerikiečių tikslai supuola.

Svarbu, ką apie tai mano Amerikos Lietuviai biznieriai, jų ekonominės ir politinės organizacijos ir kuomi jos galėtų prisidėti iš savo pusės?

b) Bendravimas finansų srityje turėtų stiprėti jau pramintais keliais, — iš Amerikiečių pusės: perkant 5 nuoš. Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus, kurių atmokėjimas įvyks jau į 10 metų, bet kuriuos vis dar galima naujai įsigyti; depozituojant atliekamą dalį taupmenų Lietuvos bankuose už vidutiniškai 10 nuoš.; reikalui esant, — talkininkaujant Lietuvai gavime kreditų iš Amerikiečių bankų; iš Lietuvos pusės: Lietuvos bankams tampriau sanadrbininkaujant su Amerikiečių-Lietuvių finansinėmis įstaigomis (bankais); proteguojant Amerikiečių pinigais įsteigtas ir steigiamas įmones Lietuvoje.

c) Už Amerikos Lietuvių moralę ir materialę pagalbą kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, už jų paramą kovoje už Klaipėdą ir Vilnių, ir jų nuolatinį šelpimą savo gimniniui Lietuvoje, — Lietuvos valdžia turėtų Amerikiečių reikalus Lietuvoje rūpestingai globoti ir proteguoti ir teikti abipusiai naudingų progų jų kapitalams idėti.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

ST. CLAIR, PA.
 Lapkričio 4 d. Šv. Kaz. Liet. parap. bažnyčioj gerb. kun. Klevinskas surišo moterystės mazgų Jurgi Masonį su p. le. Ona Terziute iš Port Carbon, Pa. P. le. O. Teirūtė per pastaruosius kelis metus prapūlė prie parapijos choro. Užtat ir sutuoktvių laike choras gražiai pagiedojo "Veni Creator" ir naujas 4 balsais mišias "Mass in Holy Ghost."

Po mišių visas choras užkviseta į vestuves pas p. p. Masonius, kur visi linksmi praleido laiką iki vakarui. Prie tam savo draugei choristei iduota dovana vardu viso choro.
 Jaunai porelei linkime kuogeriausios laimės.

PAUKŠTELIS

CLEVELAND, OHIO
Ristynės
 Spalių 30 d. liet. svet. įvyko didelės ristynės — ritosi net trys poros ir visur lietuviai laimėjo.
 Gudžiūnas iš Chicagos ritosi su vokietuku. Vokietukas buvo paguldytas net du sykiu.
 Trečia pora ritosi — K. Požėla ir lenkas, abu du čempionai. Lenkas sveria net 200 svarų, o Požėla sveria tik 175 svarus, bet Karolis pirmu syk iškėlęs dėjo į žemę ir daugiau lenkas nesikėlė; antru syk ir-

Tai geriausias gerimas šaltame ore. Del to, jog turi svarbias stiprinančias maistingas dalis. Pirk keną nuo savo groserio.

gi gerai pamėtė ir į 43 min. jau lenkų liūtas gulėjo. Požėla lietuviams clevelandiečiams vardą pakėlė, nes tą vakarą buvo daug sveitintaučių: konselmonų, sūdžių ir kitų, nes tai buvo arti, savyvaldybės rinkimai. Sveitintaučiai stebėjosi iš Požėlos vikrumo ir stiprumo. Vakarą vedėjas ir ristinų tvarkytojas irgi abudu buvo sveitintaučiai.

MATĖS

NASHUA, N. H.
 Kažkodel ir Nashua apsnūdo, mažai veikia, bet dar mažiau matyti žinelių iš mūsų kolonijos. Girdėjau kruta visos draugijos, rengias prieš parapijos baazro, kuris prasidės 25 d. lapkričio ir tęsis iki 29 d. Būtų geriau kad biskį pradėtų daugiau rengtis veikti, o dabar sulaukus sekmadienio, nėra jokios pramogos, nu ir sėdėk už pečiaus.

Teko girdėti, kad sąjungietės pradėjo krutėti. Nutarė siųsti delegates į apskričio suvažiavimą. Nutarė surengti lauktuves naujų metų. Visos sąjungietės pasižadėjo pasidarbuoti. Pusę pelno skirs parapijos labui.

CICILIKŲ MAMA

NEWARK, N. J.
 Gražu yra pranešti, jei kas yra gero. 8 d. lapkr. buvo mūsų priaugančių vaikų ir mergaičių choro koncertas ir teat-

relis, "Poni Tipsė ir Panelė Pipsė. Neblogiausia suvaidino, nors gal būt galima geriaus. Bet del greito ir trumpo laiko, tai gana gerai išėjo. Buvo ir kitų juokų. Choras gražiai sudainavo daug gražių dainelių.
 Koncertą apvainikavo p. P. Vyčas iš Phila., Pa. Jis sudainavo aštuonias daineles. Nekuarias reikėjo net pakartoti, nes po kožnos daineles pasipildavo gausus delų plojimas.
 P-nas P. Vyčas turi gražų tenorą, gal tokių augštą ir stiprų sunku būt kur ir rasti. Pianu akomponavo A. Stanšauskas. Įžanginę prakalbą pasakė kun. I. Kelmelis.

ŽMONIŲ BUVO NEPERDAUGIAUSIA. MAT BUVO KITAS KONCERTAS. PIPIRAS

AUKOS ATEITININKŲ NAMAMS

- Lawrence, Mass.**
 A. Marcinkevičius — \$50.00 (bet. bonus).
 Po \$7.00: kun. E. A. Virmanuskis, kun. P. M. Juras, P. Kupryt ir D. Koudropas.
 Po \$2.00: K. Venčius, D. Kirnėlis, S. Mažeika, J. Zuraulia, B. Rudis, U. Žiemienė ir A. Kevelišienė.
 Po \$1.00: P. Jaskelvičius, K. Karavičius, S. Mockus, O. Melišauskienė, A. Valiuskas, L. Svečionienė, A. Rauliūnė, P. Padvauskas, A. Židunavičius, J. Davydonis, E. Skusevičius, V. Skusevičienė, P. Grima, D. Balinienė, J. Kaveca, K. Banevičius, S. Bugnaitis, M. Švirnaitis, P. Raznauškas, M. Tetulis, P. Auryla, A. Rymas, Z. Rymaitė, M. Kaladžiūnas, O. Mykūlėnė, A. Simoniūtė, J. Krivaitė, A. Uleckas, J. Sakavičius, P. Aleksa, P. Karalia, P. Janukonis, Z. Pekarskas, B. Čiurlionis, A. Jozakvičiūtė, J. Česnauskas, J. Jasiuskas.
 Viso su smulkiais — \$130.03.
- Providence, R. I.**
 Kun. L. Kavaliauskas — \$5.00.
 Po \$1.00: A. Vaitkunas, B. Urnikienė, Z. Toronis, V. Balčiūnė, J. Jokšas, V. Burakienė, M. Klorkaitienė, M. Tronis, B. Valiūnas, A. Gumbauskas, P. Sružinkas, D. Svėdas, V. Stankevičius, A. Marčiulis, V. Bilskis, M. Jakubičiūtė, M. Bugdonas, A. Dziukvičius, A. Avilzonis, V. Alčiūnas, A. Kavaliauskas, K. Donyveckas.
 Viso su smulkiais — \$33.00.
- Nashua, N. H.**
 Kun. P. Danilunas — \$10.00.
 V. Sostija — \$2.00.
 Po \$1.00: K. Danžiuskas, V. Tamoliūnė, P. Inkevičius, V. Mikūnionis, A. Sahalianskas, J. Jutušis, M. Stampėdis, A. Degeys, K. Nudziūnas, J. Galina, D. Steponavičienė, J. Andriekienė, M. Jankelvičius, B. Kazlauskienė, P. Pekuriene, M. Barys, S. Kuzma, J. Andriukvičienė, A. Zauravičienė, E. Ratkevičienė.
 Viso su smulkiais — \$8.65.
- Lowell, Mass.**
 Kun. S. Kučas — \$2.00.
 J. Kucevičienė — \$2.00.
 Po \$1.00: O. Kasteckienė, J. Boumelis, A. Vilkūšius, A. Dziudilionis, T. Versockas, V. Velička, J. Vyšniauskas, A. Zupnickas, V. Paulauskas, J. Buja, A. Dubienė, M. Bujeinė, M. Lebednikienė, A. Senekienė, O. Adomavičienė, J. Gaidelienė, D. Miscevičienė, V. Valiūnis ir R. Amoris.
 Viso su smulkiais \$30.00.
- Greenfield, Mass.**
 J. Miskinis \$5.00.
 Po \$2.00: M. Miskienienė, J. Mיעuta, J. Ardzevičius.
 Po \$1.00: J. Talakauskas, A. Steponkevičius, M. Vytauskas, A. Ancevičienė, J. Korzevičiūtė, B. Kuzminkaitė, J. Kuzminkaitė, P. Kuzminkaitė, P. Kuzminkas, J. Ardzevičienė, J. Miskinis, P. Talakauskienė, E. Agonienė.
 Viso su smulkiais — \$28.
- W. Fitchburg, Mass.**
 M. Pečiulis \$2.00.
 Po \$1.00: L. Katkavičienė, A. Žydels, E. Dovydienė, F. Visokinskienė, V. Pragalas, A. Steponavičius.
 Viso su smulkiais \$10.75.
- Athol, Mass.**
 A. Losius \$52.50 (L. bonus su nuoš.)

Po \$15: Kun. Aug. Petraitis, P. Račiūskienė.
 Po \$10.00: O. Gotautienė, V. Gaudienė, O. Budrionaitė, O. Masaitienė, E. Braškienė, P. Černauskienė, P. Monkevičienė, K. Gribauskienė, G. Likaitė, Mr. Poro, M. Likaitė, A. Tamasiūnienė, O. Balčiūnaitė, P. Simočiūtė, O. Baltraišūnienė, N. N., S. Andriūnė, N. N., M. Paskevičienė, K. Palūlėnė, E. Tomašūnienė, A. Nevedonskas, J. Trusius, P. Prigais, P. Budrionas, A. Moshalinskis, J. Baltraišas, B. Staraišytė, J. Tustauskas, R. Kunštras, K. Palūlis, L. Misulinas, A. Sklenis, L. Braškys, K. Vadloga, P. Strepeckas, J. Gatautis, K. Drugunas, P. alijūlis, J. Vaičiūnas, J. Kvedaras.
 Smulkii — \$4.00.
 Viso \$137.50.

Gardner, Mass.
 J. Deveikis \$3.00.
 Po \$2.00: J. Petruskas, A. Nukutis, K. Simkunas, A. Ualiūka, J. Rodeckas.
 Po \$1.00: Z. Tauteris, M. Kakeika, J. Jonikas, A. Mickunas, J. Gikis, K. Rimedis, E. Apelienė, O. Radžienė, J. Ročius, J. Reizys, P. Juzukevičienė, S. Daukantas, S. Deveikienė, O. Rimedienė, S. Šimkevičienė, S. Pavlauskas, J. Kukauskas, S. Mačionis, M. Adomaitis, A. Jonaitienė.
 Smulkii \$7.00.
 Viso \$40.
 Aukas priėmė ir dėkoja
 At-ly S. F. Atstovai

GALIMA ATSKIRAI GROSERNĖ PARDUOTI
 Parsiduoda du namai: vienas namas 6 kambary su groserio krautuve, antras namas 3 seimynų po 4 kambary su visais vėliausiais įtaisymais. Del platesniū informacijų galima kreiptis ypatingai arba laiškais, C. R., 37 Hovington Ave., Montello, Mass. (L-19)

\$1000 TIK UŽ 60 CENTŲ!
 Atsiusk 60c., o gausi, ne pinigais, bet žolemis, daugiau, kaip \$1,000. Ką reikėtų žmogui \$1,000, jei jis sveikatos neturėtų? Būtų visai tuščias daiktas tokiam žmogui. Mūsų žolės yra kas kita. Suteikė sveikatą tūkstantams, suteikis ir jums. Pataiso nesveikus vidurius, prašalina strėnų skausmą, kosulį, dusulį, patrukimą, skausmas po krūtine, nervų sugedimus, ir tt. Atsiusk 10c., gausit visokių žolių ir knygu katalogą.

M. ZUKAITIS
 25 Gillet Rd., Spencerport N. Y.

Niekas neali buti palyginama, kaip ištrynimus su geruoju, scuouju

Pain-Expelleriu

Kai tik pastebit apstereikim šalcio, tuojaus naudokit šį geru namii pagelbiniku, kad išvengus tolimeniū komplikacijū.

35c ir 70c vaistinėse. Temykit, kad butu inkaro vaizbaženklis ant pakecio.

F. VAD. RICHTER & CO.
 Berry & South 5th Sts.
 Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Kojū, Muzaros skaudėjimas, Šaltis, Ranku, Kojū, tirpimas, Dusulį, Galvos skaudėjimas, ir taip viskius skaudėjimus (šif ne romas).

Tūkstantai žmonių yra išgyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria šilg naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.

Klaudite pas aptiekorius teip DEKSNIO NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnio Ointment Co.
 518 MAIN ST. BOX 352
 HARTFORD, CONN. U. S. A.

P. F. O'NEIL

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
 Norwood, Mass. Phone 711-R.

PRITYRUSIO ŽMOGAUS PATARNAVIMAS VISUOSE ATSTITIKIMUOSE

Kainos pritaikytos visokiuose atstikimuose

Už patarnavimus kituose miestuose neimama viršaus

Kreipkitės dienų ar naktį

Mēs Esame Taip Artī Jūsū Kaip Jūsū Telefonas

Saukite mūs kaip miltudmias jusū namus aplankys

TĒMYKIT!!

ŠIUCIAME PINIGUS Į LIETUVĄ ir kitas šalis Litais ir Doleriais, pagal žemiausį dieninį kursą, siunčiame pinigus jau nuo pėrvirs 29 metų ir dar net vieno pinigai neparpuole. Itasykit o gausit pilnū informacijū kaslinį slantimo pinigų, per paštu arba telegramu, suo antrašu:

JOSEPH G. BOGDEN
 322 W. Long Avenue, DuBois, Pennsylvania

ŠEIMININKĖMS KELRODIS
Rašo ISABELLE KAY

Lietuvių šeiminiukė Amerikoje visada gauti patarimų pagerinti jos žinojimo atlikimą pareigas kaip šeiminiukę ir motiną. Šios šiltesnės kas savaitę tils straipsneliai kurie bus indomys kožnai Lietuvių šeiminiukė.

RODYKLĖ No. 4

Virimo Receptai

Jeigu mėgstat padaryti maistingų saldumynų savo vaikams ir sau, ir turit tam laiko, sekantis receptas yra vienas tu ką lengvai ir ekonomiškai galima pagaminti. Sokolado saldainiai daroma visoje šalyje ir jums jie taipgi patiks.

Sokolado Saldainiai

- 1 trečdalis puoduko evaporatėd pieno
- 1 trečdalis puoduko vandens
- 2 puodukai smulkaus cukraus
- 2 šaukštai sviesto
- 2 šmatai sokolado
- 1 šaukštukas vanilios.

Sumaišyk pienu, vandenį ir cukrų. Kuomet pradės virti, dądek sokoladą ir maišyk nuolat iki sokoladas pasties. Virk aštuonias minutes; dądek sviestą ir virk septynias minutes. Nukelk nuo ugnies, dądek vaniliją. Plak iki mišinys bus kaip smėtona ir pradės sėstis ant kraštų puode. Supilk į sviestotus hišines ir kuomet ataus supjaustyk į keturkampius.

Virtuvės Reikaluose

Ryžiai, grūdai ir krekliai reikia laikyti kuo sausiausia. Šiluma jų negadina. Tai gi žiems geriau padėjus augalai ant lentynų. Krekliai geriausiai laikyti jų originalėse dėžutėse. Jeigu perkate liuosus, sudėkite juos į hišines arba popierines dėžes, ištiesias nepergeriamu popieriu.

Muilas, kaip ir vynos, gerensnis senesnis. Geriausia pirkt muilą daug ant syk. Geriausia laikyti šviežioji ir orinsoji vietoj ant lentynas kur šilta, kaip tai virš pečiūns, nes ten šilta, kausa ir šviešus. Tas pat tinka ir lazurkoms bei krakmolui.

Nuvalymui plieninių peilių greitai ir lengvai, perpjauk didele bulvė pusian, padaryk perpjautą pusę ir valomą panderį, padėk peilį ant stalo ir trink kiek tai su bulve. Nušlostyk sausai ir nu-

Mes Rekomenduojame Sekančius Produktus

Pradėk šildyti taupti leibelius nuo STANDARD ir CHALLENGE PIENO už kurinos gausi brangias premyjas. STANDARD ir CHALLENGE PIENAS kaip tik tas pienas, kurio nuolat reikia virtuvėj, kad pajvaivimus valgių sudėję receptų.

JUSŲ SVEIKATAI

Dabar laikas kada visi mėgsta vaisius valgyti. Doktorai sako vaistai yra vidurių luosnotojai ir sveikats maistas. Geras vaisių saladas pirma valgių yra apėtito kelėjas. Jei vartosite, vienok vaisių darata su Standard ar Challenge Pienu, jus pamatysite, kad jis prisidės prie jo skanumo. Šitos pieno rūšys susideda iš gryno pieno ir cukraus. Vartok jas kada tik reikia pieno ir cukraus syktu. Patirsite, kad kava ar koko skanesnė su jomis.

VAISIŲ SALADO DARALAS

Trys čvertys puodelio Standard ar Challenge Pieno
2 laušiniai
1 šaukštukas druskos

Pusė puodelio acto
Pusė šaukštėlio muštardos
3 šaukštai sutirpinto sviesto

Plak kiaušinius iki šviešumos; supilk pienu, druską ir muštardą ir gerai suplak. Pridėk dabar actą po truputį ir sutirpink sviestą. Plak su kiaušintų plaktuvu ir padėk ant ledo sutirštėli. Tai skanus daralas su vaisių saladu.

DYKAI

Kiekviens leibelis turi didelę vertę. Už 50 leibelų jūs gausite gerą porą žirklių kaip ant paveikėlio. O neina daug iki susitaupo 50 leibelų. Tą dovana galite gauti mūsų premijų krautuvėse. Jei nėra tokių mūsų miestė, atsiskite leibelius į The Borden's Premium Company, 44 Hudson St., New York City, pažymėdami numerį norimos dovanos kaip ant paveikėlio ir ji bus jums pasiūta dykal.

Mūsų Boston'o Premijų Krautuvė Randasi Prie 89 Friend St., arti Haymarket Sq.

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVĖS

FALL RIVER, MASS. 14 - 3rd Street netoli Bedford St.	NEW HAVEN, CT. 105 Temple Street netoli Crown Street	BRIDGEPORT, CT. 105 Congress Street netoli Main Street
PROVIDENCE, R. I., 49 Aborn Street, netoli Washington St.		

Pradėkit Taupty Leibelius Dabar, Gavimui Brangių Kalėdinų Dovanų

REIKALAUJAM AGENTŲ

PILVO IR NEMALIMO SKILVIO NAUJAS ISRADIMAS ANT KATARO

Skaudėjimas ir svagimas galvos paelna iš vidurių, kraujo nečystumas ir silpnumo. Paelna, tai iš vidurių. Einik infusio, išgydys į 3 savaites. Prekė 75c, bakasas (pusė tuzino) už \$4; del tonsilų ir reumatizmo, šonų skaudėjimo ir po krutinė naudok Einikę Mostj, prekė \$1, \$1.75 ir \$3.00. Galite gauti kožnį aptiekoj arba pas išradėją Z. EINIK CO., City Hill, St. Union City, Conn. (L-28)

DVI STUBOS PO \$9,300.00

Tik ką užbaigtos, 2 stubos po 2 šeimynas, su visokiais naujos mados įtaisymais: šviesas, elektras, abeji plazai ir vieta del garadžio, po 5 kambarius, Viena gera. Netoli Šv. Kryžiaus kapinių, Maldone, Mass. Inėsimio reikia po \$1,500. Del informacijos matyk ar rašyk VINCENT B. AMBROSE, 425 Broadway, Tel. So. Boston 1607. (L-12-14)

ANT RENDOS

Keturi ruimai su plazų ant rendos. Yra gazas, namas gražus, gerai užlaikomas. Patogi vieta darbininkiški šeimynai. Ant trečio augšto. Savininkas ant pirmo floor. 264 Bolton St., S. Boston, Mass.

CITY POINTE 4 šeimynų 20 kambarių namas, su improvements elektriku, vieta del krautuvės, geriausias aplinkėj prie Columbia Road, tik \$12,500, \$2,300 inėst.

KRAUTUVĖ in 2 šeimynų kampanis namas, vieta del garadžio sveikatsioji vietoj netoli marvų. Kaina \$5,000.

A. IVAS
361 W. Broadway So. Boston, Mass.

NAUJA LIGONINĖ DŽIOVININKAMS

Bostono miestas statydins naują ligoninę džiovininkams. Vieta aprinkta So. End'e prie Harrison Ave. ir Concord St. Ligoninė atseis \$200,000. Mėjoras Curley jau pavedė dviem aritektam išdirbti ligoninės plenus.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DARBININKĖ"

VIETINĖS ŽINIOS

DZIMDZIAVIMAS PRASIDĖJO

Pereita subata Norwoode, o nedėlios vakare So. Bostone dzimziškai vaidinimai įvyko su dideliu pasisekimu. Tikri dzimdziai yra p. J. Dikinis ir Dineika, jie-gi yra aneksavę So. Bostonietes ples M. Grybaite, M. Sakalauškaite ir M. Duseviciute. Kvintetas susidarė labai geras. Programą susidarė visai dzimdzišką, tai yra lengvai darbininkams suprantama ir labai juokinga. Prisiuruošė rūpestingai. Suprantama, kad vaidinimas negalėjo gerai neišeiti. Visų vaidintojų balsai garsūs, skambūs, lengvai girdisi visuose salės kampuose. Kiekvienas artistas buvo savo vietoje ir pilnai buvo persiėmęs savo rolę. Scenos dailiai priręgtos.

ŽUVO BOSTONO "BEAUTY"

Jauja Bostonietė Emiline Anna Hopkins, 22 metų amžiaus, pagarsėjusi savo gražumu, nedėlios anksti ryte susilaukė nelaimingo galo. Subatos vakare ji buvo šokiuose, kur jauniomenė triukšmavo ir kur gausiai liejosi įstatymu uždraustasis skystimėlis. Iš šito baliaus vidurnaktyje trys vyrai ir toji mergina sumanė atvykti į Commonwealth apartimentinį namą, pas vieną denfistą. Ten buvo užsuktas gramofonas ir prasidėjo šokiai. Apie 2:30 val. iš ryto mergina sumanė vykti namo. Tuo pat laiku to distrikto elektros šviesos užgeso. Šaukė telefonu taxicab'o, bet neprišaukė. 3 val. mergina ryžosi pėsčia eiti namo, bet vaikinai nenorėjo leisti jos. Ji išbėgo iš kambarių ir netrukus pasigirdo plūmteėjimas. Mergina krito nuo ketvirtos aukšto. Vyrai degtukus brieddami pasileido žemyn ir rado savo merginą su perskelta galva ir bedėjujančią mirtinąj agonijoje. Kiti gyventojai iš gilaus miego nubudo, triukšmui kilus ir naktiniuose rūpuose apstojo mirstančią merginą. Kažkas pašaukė policiją ir ambulansą. Bet atsipeikėję merginos draugai nelaukė ambulanso kreviną merginą nunešė į šv. Elzbiotos ligoninę, kur ji netrukus mirė.

Vaidinimuse indomu buvo ne vien į sceną pažiūrėti, bet ir į publika. So. Bostone publikos pusėtinai prisirinko. Ypatinga, kad nemažai jaunimo buvo. Dar ypatingiau, kad jauniems vaidinimas ir visas programās patiko ir jie entuziastingai savo džiaugsmą rodė.

Kas sako, kad jaunuolių ir lietuviškų vakarus negalima sukviesti ir kad jų negalima užbovyti, tai tas klysta. Geru programu, geru jo at-

likimu patrauksi ir suaugusius ir jaunuomenę.

Labai patartina kitų kolonijų lietuviams skaitlingai atsilaikyti, kai dzimdziai atvyks į kolonijas. Vėlesnį tepasidarbuoja, kad salės būtų pilnos.

ISKRITO PRO LANGA, NESUSIŽEIDE

Pro Bostono miesto ligoninės langą iskrity ligonis James Foley, 49 m. amžiaus. Krito 10 pėdų ir nieko ypatingai blogo jam neatsitiko. Jis var iš Hyde Parko.

NUBAUSTI ŠEŠI JAUNI PIKTADARIAI

Bostono kriminalis teismas nubaudė šešis jaunus banditus. Jie apsiginklavę revolveriais atakavo vieną krautuvę Roxbury'je. Pasiusti į Concord Reformatorij penkiems metams.

Jie yra: Wm. Andrews, 16 m. amžiaus, Wm. Salkovitz, 19 m., John Shellauski, 16 m. ir Louis Fozinalis, 16 m. amžiaus.

DRESE RADO PAS VYRĄ

Malden'o departamentinėj krautuvėj pasigėta dviejų dresių. Buvo nužiūrėtas vienas vyras ir viena moteris. Vyras buvo pagautas ir po jo overkott' besanti pasigėtoji dresė. Moteris suspėjo pabėgti. Dresės kaina \$100. Vyras, pas kurį dresė rasta, tapo sąreštuotas.

PASIZYMĖJO KINIETIS

Bostono universitete pasizymėjo moksluose kinietis studentas iš Sanhajaus. Jis vadinasi Kwong. Jis paskirtas ta universitetat atstovauti debatų varžytinėse.

BOSTONO ORAS

Pereita spalio mėnesį 100 nuoš. giedrų dienų buvo tik dvi, dvi iš 31 dienos.

Per rugsėjo mėnesį visiška giedrų dienų buvo 3, trys iš 30 dienų.

BAIGIA STATYTI

Bostono naujas, puikus policijos namas baigiamas statyti prie Berkeley ir Stuart St. Ten bus centralė policijos bustynė. Toje apylinkėje jau stovi daug naujų puikių namų ir statoma daugiau.

APLANKĖ GIMTINĖ

Chicago's majoras Dever šiomis dienomis lankėsi Bostone ir aplankė Woburn, kur jis yra gimęs. Jaunu būdamas nuvyko Chicago ir ten prasiėmė į augsčiausią vietą.

SAŽINĖS FONDAS AUGA

Šiomis dienomis Bostono miesto kolektočius gavo \$30 nuo nežinomo žmogaus. Nežinomas žmogus rašė, kad tieku buvo miestui nusukęs ir dabar noris atšilyginti. Pinigai paskirti į sažinės fondą. Dabar tame fonde yra \$400.

DRĄSI VAGYSTĖ

Drąsiausia šiu metų vagystė Bostone papildyta pereita subata aptiektoj prie Queensbury ir Jersey gatvių. Kai Fenway darže pasibaigė baseball geimė, tai į aptieką priūžė daug žmonių. Visi buvo "bizi." Tame sumišime vagys pasiėmė fontaninių plunksnų "show-case'a" ir išsinešė. Ten plunksnų buvo už \$200. Jokių pėdsakų vagių nerasta.

ISGERĖ NUODŲ

Somerville, Mass. — Mrs. Marion E. Cowan po ginčo su vyru išgerė nuodų. Nugalėbata į ligoninę. Ji yra 23 m. amžiaus ir turi tris vaikus.

PARSIDUODA

3 šeimynų 5-6-8 kambarių namas ir biuznis buėrnė-grosėrnė. Jei pirks nemo kantis biuznis, tai mes išmokinsime vieną savaitę. Namo ir biuznio savaitės pajamos \$1,428. Namas su visais įtaisymais. Pardavimo priezrasis parnerių nesutikimas. Kreipkitės į "Darbininko" Adm.

ANT PARDAVIMO

AS turia du biuznų, tai vieną barduotoj delto, kad abu sunku prižiūrėti. Pirmas — gera farma 180 akry žemės, 60 akry dirbamos, likus žemlyka ir išskiras sodas, 300 vaisintų imbėdžių, ošelių ir gvazdžių, gerai budinkai, 7 metrai kaip statyti, stulbei šiltas vanduo, skalbėrnė ir maudynė, elektra, 7 mailios nuo Worcester, Mass. Kaina \$21,000, inest \$10,000. Antras biuznis mėsos krautuvė, biuzni išdirbtas per 3 metus. Biuzni daroma į savaitę už \$1,500. Kaina \$2,500 arba rakuojiu tavora ošelio kaina. Kreipkitės šiuo adresu: STAR MARKET, 253 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Park 404. Savininkas J. Davidsonis. (L-24)

BOSTON'O DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠV. JONO EV. EL. PAŠEĖLI DRAUGIJOS VALDYBOS ANTRAŠAI.

Pirmūninkas — M. Zoba,
639 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmūninkas — J. Petruskas,
250 Gold St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — O. Saurėnas,
443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — J. Karys,
115 G Street, So. Boston, Mass.
124 — O. Stanulėlis,
105 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — O. Mzgardienė,
164 6th St., So. Boston, Mass.
Draugijos laikis susirinkimus kas trečia nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-o valandę po pietų parapijos salėje, 49 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

DE-STĖ LIETUVOS DUKTĖS PO GLOBA MOTINOS AVO SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBA

Pirm. — Z. Žickienė,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — A. Janušonienė,
1420 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — O. Saurėnas,
443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — J. Karys,
115 G Street, So. Boston, Mass.
124 — O. Stanulėlis,
105 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — O. Mzgardienė,
164 6th St., So. Boston, Mass.
Draugijos laikis susirinkimus kas trečia nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-o valandę po pietų parapijos salėje, 49 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

SV. KAZIMIERO R. K. DE-JOŲ VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmūninkas — J. Jaroša,
225 L Street, So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — J. Grubninkas,
157 M Street, So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Vl. Micekvičius,
405 Third St., S. Boston, Mass.
Finlinsų Raštūninkas — K. Kiskis,
8 Hatch Street, So. Boston, Mass.
Išdūninkas — L. Svagūdyta,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — P. Laučka,
695 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugijos laikis susirinkimus kas trečia nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-o valandę po pietų parapijos salėje, 492 Seventh

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER
(KASPARAVICIUS)
425 Broadway, South Boston
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12:00 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6:00 iki 8 val. vakare.
Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėdieniais, taip-gi seredomis nuo 12 dienų uždarytas.

JUOZAS M. VERVEČKA
(VERACKA)
LIETUVIS ADVOKATAS
PRAKTIKUOJA DVIEJUOSE OFISUOSE
SOUTH BOSTON, MASS.:
414 W. Broadway
Tel. S. B. 0948
BROCKTON MASS.:
684 No. Main Street
Tel. Brockton 7180
RESIDENCIJOS Tel. S. B. 3429-W

TEL. So. Boston 0506-W.
LIETUVIS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, So. Boston
(“Keleivio” name)
OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakare.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dienų.
Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėdienimis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

TEL. So. Boston 270
J. MACDONELL, M. D.
Galima susikabinti ir lietuviškai
OFISO VALANDOS: Rytais iki 9 val.
Po pietų nuo 1-3
Vakarais nuo 6-9
536 E. Broadway, So. Boston

TEL. Brockton 5112-W.
DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMADSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampus Broad Street)

DAKTARAS J. LANDZIUS (SEYMOUR)

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo aštrias ir kroniškas užsisėjusias ligas vyrų, moterų ir vaikų, pagal vėliausius metodus, kaip tai: ultra-violetiniai spinduliuai, kvartz kiburiu, termo terapia, ir kitais elektruo medikaliskais būdais. Egzaminuotoj krauj, šlapumą, ir脾pančius savo laboratorijoje. Nutraukti X-Ray nuvalkstas. Telpgi sudėtinai patarimus laiškais.

Ofiso valandos nuo 9 ryte iki 9 vakare
381 WEST BROADWAY South Boston, Mass.
(Antros Inbos)
Telefonas — S. B. 4000

Residencijos Telephonas: 0779-W.
Ofiso Telephonas So. Boston 4589-M.
S. BARUSEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras.
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 888 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

Ofiso Tel. Res. Tel.
University 8831 Prospect 0415-M
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
983 Cambridge St., Cambridge

16 METŲ SOUTH BOSTONE
DR. H. S. STONE
AKTU SPECIALISTAS
399a W. Broadway, So. Boston
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.